

by měly být zapojeny různé úrovně řízení vzdělávání v obcích a krajích tak, aby byla jasně stanovena jejich odpovědnost a role. V první řadě by mělo jít o vytvoření společného referenčního rámce pro hodnocení vzdělávání v zemi s jedním základním cílem, kterým by bylo zakotvení hodnocení jako stálé a nezbytné součásti profesionality všech aktérů ve vzdělávacím systému. Strategický plán by měl obsahovat jasné zdůvodnění, proč se hodnocení provádí, a přesvědčivě formulovat, jak je sladěno s různými prvky programu reformy vzdělávání. Dále by měl plán popisovat, jak bude každá složka systému hodnocení produkovat výstupy, které budou využitelné při zlepšování praxe ve třídách a školách. V plánu by měly být obsaženy i strategie zaměřené na posilování některých složek hodnotícího systému a na podporu jejich provázanosti.

Budování kapacit v oblasti hodnocení v celém školském systému

Jakmile se začne vytvářet rámec pro hodnocení a postupně bude nabývat ucelenou podobu, jednou z priorit vzdělávací politiky bude konsolidace snah o zlepšení kapacit v oblasti hodnocení. Vzhledem k tomu, že český vzdělávací systém je značně decentralizovaný a ve schopnostech hodnocení spoléhá na různé aktéry, je důležité, aby budování kapacit probíhalo v souladu s různými potřebami zřizovatelů škol (krajů a obcí), ředitelů škol a učitelů. Jednou z priorit je budování kompetencí k hodnocení na straně zřizovatelů, tj. na krajské a obecní úrovni. Je třeba zpracovat profil kompetencí pro pracovníky obecních a krajských úřadů. Dále je třeba posílit dovednosti ředitelů škol v oblasti pedagogického vedení, protože jejich činnost je České republice stále tradičně zaměřena spíše na administrativní úkony. Učitelé by měli těžit z nejrůznějších příležitostí k profesnímu rozvoji, díky nimž by rozvíjeli své dovednosti v oblasti formativního hodnocení a s ohledem na cíle obsažené v RVP by zlepšovali jak své schopnosti hodnotit, tak shromažďovat a analyzovat informace za účelem zkvalitňování vlastní práce. Další oblastí je budování kapacit na úrovni systému (včetně krajské a obecní úrovně), které by umožnily efektivní využívání výsledků hodnocení. Do této oblasti patří kapacita provádět analýzy za účelem plánování vzdělávání a tvorby vzdělávací politiky. A konečně je třeba výrazně investovat do rozvíjení odborných kompetencí nutných pro tvorbu standardizovaných testů, které zahrnují i oblasti jako měření výsledků vzdělávání a vývoj testů.

Vytvoření vzdělávacích standardů, které by pokrývaly celou šíři vzdělávacích cílů, a to před vytvořením národních standardizovaných testů

Je třeba mít jasná, externě daná východiska z hlediska očekávaných výsledků žáků na různých úrovních vzdělávání. Učitelům je nutno ponechat dostatečný prostor pro rozhodování na základě vlastní odbornosti, na druhé straně musejí mít jasné informace o tom, jaké výstupy vzdělávání jsou považovány za důležité. Pro učitele by byly přínosem vzdělávací standardy, které by konkrétněji popisovaly, co mají žáci znát a jaké dovednosti mají mít v různých fázích vzdělávacího procesu. Plošné testy by neměly být nástrojem k tvorbě standardů, protože tento postup by vytvořil nevhodný precedens. Nejprve by měly být vytvořeny kvalitní standardy (a související podpůrné zdroje jako popisy pokroku v učení a hodnotící úlohy), které by pokrývaly celou šíři a hloubku kurikula a podle kterých by se učitelé orientovali při práci ve třídě, při hodnocení podle požadavků kurikula a při poskytování informací žákům a rodičům. Jinými slovy, pokud budou vytvořeny testy, měly by být posléze sladěny s těmito standardy, nikoliv aby testy určovaly standardy.